

v državnem zboru govoril tisti govor, ki ga tržiška kavarna shranuje pod šipo „in perpetuum rei memoriam“, nas je toliko manj volja se spuščati ž njim v kako debato, ker vidimo, da se je v dunajskem podnebjju nenadoma tako zamotal v protislovje, da nam celó to v „Laibacheri“ spodbija, kar je trdil z nami vred leta 1849 zoper „Noten ohne Text.“ Kar smo rekli v omenjeni brošurici, je tako resnično, da spolnuje od konca do kraja svoj namen, sicer bi mala stvarca ne bila nasprotnikom slovensčine in zagovornikom „krajnske špraha“ toliki trn v peti.

— Kakor se sliši, bo prihodnja „beseda“ v čitavnici naši v nedeljo 4. dne prihodnjega mesca maja.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Tihi teden je bil tudi precej tih o politiki. Dunajski časniki razglašajo dela, ki jih je dnarstveni odbor že dovršil, da pridejo v posvet in sklep državnemu zboru, ki se bo spet začel 1. maja. Mi bomo takrat povedali vse bolj na drobno, kar se bo v zboru govorilo in sklepalo o tej prevažni zadevi. — Ker je vredništvu časnika „Ost u. West“ napovedana tožba zavolj nekterih v njem natisnjenih sestavkov in tedaj vsled tega vredniku nevarnost žuga, da bi več časa ne mogel izdajati vsaki dan navadnega lista, bo izdajal — od 3. maja začemši — namesto vsakdanjega lista le tedenski list (vsako saboto 2 pólí). To saj je nekolika tolažba, da Slovanstvo v Avstrii edinega velikega nemškega časnika ne zgubi popolnoma. — Vsi časniki so zdaj polni nenavadne tatvine pošarskega oficijala Kollaba, ki je že dve leti na dunajski pošti pisma skrival in iz njih dnar, pa tudi marke kradel. Ker pa nek nobenega pisma ni sožgal ali kak drugač pokončal, so jih našli v stanovanji njegovem čez 100.000 sém ter tje nakupičenih. Očitna končna pravda bo razodela več o tem nenavadnem početju. Čudno je pa še to, da taka reč ni pred na dan prišla, če ravno si je tat hiše kupoval! — Pa tudi kanone v ces. orožnici (arsenalu) niso varne tatov. 10. dan t. m. so zasačili nekoga pekovskega hlapca, ki je z nekim topniškim korporalom po 3 do 4 cente težke kanone kradel iz orožnice. Pa — kako je to mogoče v takem posloppju, kjer od zunaj in znotraj straže stojé? — bo čudé prašal marsikdo; in vendar je tako. Pekovski hlapec je najemal kočijo, korporal se je vsedel h kočijažu, in ajd! ponoči na dvorišče orožnice. Straža je mislila, da se pelje kak viši oficir noter, in ga je brez zadržka pustila v hišo. Ravno tako brez zadržka sta se s kanono v vozu spet peljala ven. V Leopoldovem predmestju jih je pa že neki jud čakal in kanono kupil. Pri preiskavi orožnice so pogrésili več kanon. Vsako kanono cenijo na 300 do 350 gld. Peka, korporala in kočijaža so že zaprli, juda pa še nimajo. Daljna preiskava bo razodela, koliko kanon je šlo po tej poti rakom žvižgat. — Iz Trsta se piše, da za napravo tukajšne luke ali barkostaje so 11. t. m. prevdarjali stroške. Cesar hočejo po vsaki ceni, da se ta naprava dovrši. V Gorici so deželnemu poglavarju rekli: „Trdna me je volja, da se napravi luka, in v tem zmislú obdelujte tiste, kateri še nasprotujejo temu delu.“ Naričti te stavbe so nadinženirju Heider-u izročili; stroški so prevdarjeni na 32 milijonov gld. — Iz Zagreba je zvedil „Ost und West“ novico, ki je vse rodoljube zlo potrla, da so svetli škof Štrossmajer se odpovedali časti velikega župana. — Vse županije so sklenile prošnjo do Njih Veličanstva, naj bi se konec storil sedanjemu negotovemu stanju in kmali sklical deželni zbor. Ban se je podal na Dunaj. — Na Ogerskem so vsi časniki nekako potihnili in celó malo pretresajo domače zadeve. Al je pa to dobro, bo javalne kdo potrdil. — Na Laškem se zdaj največ govori o potovanju, ki ga bo kralj nastopil 23. t. m.; preden gré v Neapolj, bo obhodil še druge kraje. Garibaldi je nek za

poveljnika vseh laških narodnih straž izvoljen. — V Rim pride čez 400 škofov iz mnogih katoliških dežel. — Govor Palmerstonov o rimskih zadevah je cesarja Napoleona zlo osupnil. Ali bo šel cesar v London razstavo ogledat ali ne, še ni gotovo; marsikaj sliši, da mu ni varnemu iti. 13. dan t. m. je tudi na Francozkem mraz zlo škodoval. — Hercegovinci in Črnogorci so imeli 14. t. m. in 16. dne t. m. s Turki dosti krvave boje. Prijpoveduje se, da zdaj in zdaj utegnejo Turki planiti nad Črnogorce in Srbe. Ako se to zgodí, bo strašna vojska, ker tudi Črnogorce in Srbe že mika sprijeti se s Turkom. V spomin srbske ustaje l. 1815 se od tistega časa sém praznuje veliki deželni praznik cvetno nedeljo vsako leto; letos se je ta praznik tako slovesno obhajal, da skor nikoli tako; Turki so mirno gledali narodno svečanost srbsko. — Na Gerskem je še vse pri starem. Iz Nauplije bežijo stanovavci, ker se bojijo nesreče. — Iz razvalin v Palermi na Laškem so izkopali nedavnej trojne mučivno orodje iz starih časov: *naustnico*, s katero so človeku sklenili čeljusti, — potem kupreni stol, v kterega so zadej, kamor se človek nasloni, vtaknili razbeljene železne šibe, kadar so človeka na tezo djali, in pa škornje tudi s kuprenim podplatom, ki jih je mučenec mogel obuti in pod ktere so žerjavico postavili. Tako so sukali nekdam ljudi, da so hoté ali nehoté povedali to ali uno.

Zahvala in prošnja.

Ker smo za trdno sklenili prizidati našim šolam toliko prostora, da bomo prihodnje leto vse 4 razrede nižje gimnazije imeli, taka velika naprava pa majhnemu mesticu toliko stroškov prizadene, da jih mesto samo težko zmore, smo potrkali na vrata več domoljubnih mož v Kranji rojenih ali pa iz rodovine kranjskih staršev, pa tudi družih nam znanih blagih gospodov in gospej, — in veseli rečemo, da naša prošnja ni bila zastonj. Poslali so nam dosihmal

- svetli knez in škof gg. dr. Jernej Widmer 200 gold.,
- gosp. Fidelis Terpine, grajšak v Ljubljani 100 gold.,
- gospá Fr. grofinja Stubenbergova v Ljubljani 25 gold.,
- gosp. Anton Kos, general-vikar v Ljubljani 50 gold.,
- „ Jožef Pavšler, korar v Ljubljani 20 gold.,
- „ Valentin Bleiweis, posestnik v Ljubljani 50 gold.,
- „ dr. Janez Bleiweis v Ljubljani 50 gold.

Zraven omenjenega dnarja je poslal gosp. Fid. Terpine še 8 iztisov nemško-slovenskega slovnika za naše gimnazijalne učence. — Presrčna zahvala vsem dobrotnikom za njih milo podporo! — Oznanovaje pa to zahvalo, dostavljamo lepo prošnjo, naj nam pripomorejo še vsi, katerih samih ali njih očetov zibelka je v Kranji tekla, pa tudi drugi radodarni domoljubi, kterim je za razširjenje šolstva mar. Gosp. vrednika „Novic“ pa prosimo, naj blagovoli sprejemati darove*), ako je kteremu gospodu ali kateri gospej morebiti bolj pri roci, da v Ljubljani oddá, kar nam se je namenilo.

V Kranji na velikonočni pondeljek 1862.

Konrad Lokar, mestni župan.

*) Prav radi.

Vred.

Na vrtu c. k. kmetijske družbe v Lubljani se dobiva sladki sirk (Zuckersirk), funt po 20 kr. nov. dn.

Žitna cena

v Ljubljani 19. aprila 1862.

Vagán (Metzen) v novem dnarju: pšenice domače 6 fl. 34. — banaške 6 fl. 9. — turšice 4 fl. 53. — sorsice 5 fl. 5. — rež 4 fl. 48. — ječmena 3 fl. 49. — prosa 4 fl. 20. — ajde 3 fl. 86. — oves 2 fl. 40.

Kursi na Dunaji 22. aprila.

5% metaliki 70 fl. 20 kr. Ažijo srebra 32 fl. 35 kr.
Narodno posojilo 84 fl. 5 kr. Cekini 6 fl. 28 kr.